

ENERGINET
Elsystemansvar

Energinet
Tonne Kjærsvej 65
DK-7000 Fredericia

+45 70 10 22 44
info@energinet.dk
CVR-nr. 39 31 49 59

Dato:
26. maj 2020

Forfatter:
DHA/HKS/MMF

NY TARIFKATEGORI

NETPRODUKT FOR "MIDLERTIDIGT BEGRÆNSET NETADGANG" FOR FORBRUGSANLÆG I TRANSMISSIONSNETTET

Indhold

1. Indledning.....	3
2. Formål med netproduktet ”Midlertidigt begrænset netadgang” ..	4
3. Juridisk grundlag.....	4
3.1 Elforsyningsloven (lovbekendtgørelse nr. 119 af 6. februar 2020 af lov om elforsyning)	4
3.2 Lov om Energinet	5
3.3 Europa-Parlamentets og Rådets Forordning (EU) 2019/943 om det indre marked for elektricitet (Clean Energy Package)	5
4. Fastsættelse af værditilbud og tarif for ”Midlertidigt begrænset netadgang”	6
4.1 Værditilbud til kunder med ”Midlertidigt begrænset netadgang”	6
4.2 Principielle betragtninger vedr. tariffen	6
4.3 System- og nettarif for netprodukt med ”Midlertidigt begrænset netadgang” ...	8
4.4 Tarifvirkning for øvrige forbrugere.	9
4.5 Tarifkonsekvenser for ”Begrænset netadgang” – eksempler for 2020 og 2019...	9
5. Midlertidigt begrænset netadgang – anvendelse og samspil med regulérkraftmarked	10
5.1 Betingelser for Energinets anvendelse af midlertidigt begrænset netadgang til reduktion af forbrug	10
5.1.1 Varslinger og udmeldinger af begrænsninger	10
5.1.2 Konsekvens ved manglende efterkommelse af begrænsning i driftssituationer	11
5.1.3 Økonomisk ansvar og risiko.....	11
5.1.4 Risikoen for begrænsning	11
5.2 Kundens muligheder for deltagelse i andre markeder	12
5.3 Samspil med regulérkraftmarkedet.	13
6. Prioritering mellem kundekategorier	14
6.1 Prioriteringsrækkefølge	14
6.2 Begrundelse for prioriteringen.	14
7. Krav til installationer med begrænsede netadgange.....	15
8. Vilkår for Midlertidigt begrænset netadgang	16
8.1 Princip	16
8.2 Begrænsning i netadgangen	17
8.3 Betaling og økonomi	18
8.4 Vilkår om kontrol	18
8.5 Overgang til fuld netadgang	18
8.6 Proces ved nettilslutning og frem til overgang til fuld netadgang.....	19
8.7 Skift mellem netprodukter og karenperioder	19
9. Kompatibilitet med kommende ny tarifmodel	20
10. Bilag 1 – Beskrivelse af værdien af netproduktet ”Midlertidigt begrænset netadgang” i forhold til netudbygning	21

1. Indledning

Det danske elsystem står over for et stærkt stigende forbrug i de kommende årtier, efterhånden som samfundet elektrificeres. Dette indebærer potentielt, at der skal ske en større udbygning af elnettet.

Hvis nye forbrugsanlæg skal tilsluttes med fuld netadgang et sted i nettet, hvor der endnu ikke er tilstrækkelig kapacitet, vil det være problematisk for Energinet:

- Idet kunder normalt ønsker at få deres anlæg nettilsluttet hurtigst muligt,
- Idet nye store forbrugsanlæg kan etableres væsentligt hurtigere end Energinet kan gennemføre de nødvendige udbygninger til at give de nye forbrugsanlæg fuld netadgang,
- Idet en tilslutning af et nyt stort forbrugsanlæg med fuld netadgang et sted i nettet, hvor der ikke er tilstrækkelig kapacitet, alt-andet-lige vil reducere andre kunders forsyningssikkerhed,
- Idet Energinet med det nuværende administrationsgrundlag ikke kan forskelsbehandle kunder, når de først er nettilsluttet med samme rettigheder,
- Og idet Energinet dermed ikke har mulighed for både at tilslutte nye kunder, inden nødvendige netforstærkninger er etableret, og samtidig opretholde forsyningssikkerheden på det sædvanlige niveau for de eksisterende kunder.

Energinet har derfor behov for at få tilvejebragt en metode og fastlagt et administrationsgrundlag, så nye kunder kan tilsluttes inden netforstærkninger er etableret hurtigst muligt, samtidig med at det ikke sker på bekostning af eksisterende kunders forsyningssikkerhed.

I dette dokument introduceres et nyt netprodukt i transmissionsnettet. Hensigten med dette netprodukt er, at det skal give Energinet et administrationsgrundlag til at tilslutte nye kunder med en midlertidigt begrænset netadgang, indtil nødvendige netforstærkninger er etableret.

Produktet vedrører "Midlertidigt begrænset netadgang", som er et tilbud til forbrugskunder i transmissionsnettet, der ønsker at etablere en nettilslutning, *inden* der er etableret de nødvendige forstærkninger i det bagvedliggende transmissionsnet, som vil være nødvendige for at kunne give dem en normal, fuld netadgang. Disse kunder får en tarifrabat, så længe de ikke har fuld netadgang.

Netproduktet for "Midlertidigt begrænset netadgang" er afgrænset til alene at vedrøre forhold vedrørende nettilgængelighed og tarifiering for *forbrugskunder* (herunder eventuelle egenproducenter for så vidt angår forbrugsdelen af deres leveringsomfang) med direkte tilslutning i transmissionsnettet. Det vil sige, at:

- Forhold vedrørende forbrugskunder med tilslutning på distributionsniveau **ikke** er omfattet af denne produktbeskrivelse. Det vedlagte metodeforslag er baseret på den direkte relation mellem den transmissionstilsluttede forbrugskunde og Energinet og udfærdiges som bilag til nettilslutningsaftalen.
- Forhold vedrørende *elproducerende* anlæg på transmissions- såvel som på distributionsniveau ligeledes **ikke** er omfattet af denne produktbeskrivelse. Dette skyldes, at indfødningsstarifferne er af en meget mindre størrelse, og at netprodukter for indfødnings derfor vil skulle udvikles selvstændigt, og det skal herunder særskilt vurderes, om der vil kunne skabes tilstrækkeligt incitament til at skabe en tarifkategori, der vil være interessant at tilvælge.

Parallelt med dette netprodukt er Energinet også ved at indføre en anden netprodukt "Begrænset netadgang", som er en mulighed for nye såvel som eksisterende forbrugskunder i transmissionsnettet for frivilligt at tilvælge afbrydelighed til gengæld for en tarifrabat.

2. Formål med netproduktet "Midlertidigt begrænset netadgang"

Formålet med "Midlertidigt begrænset netadgang" er at skabe et nyt administrationsgrundlag, så Energinet på en fair og hensigtsmæssig måde kan håndtere store nettilslutningssager i transmissionsnettet, når en ny kunde ønsker at tilslutte et større forbrug end der umiddelbart er mulighed for på en given lokation.

I nogle situationer er der – for at give en ny kunde fuld netadgang – behov for at etablere netforstærkninger i det bagvedliggende transmissionsnet. Netproduktet vil gøre det muligt at give den nye kunde en hensigtsmæssig og fair behandling med den bedst mulige adgang til nettet, allerede inden nettet er forstærket. Kunden får derved mulighed for at benytte den kapacitet, der er til rådighed, uden at det samtidig medfører en negativ påvirkning for andre kunder med fuld netadgang eller for andre eksisterende kunder med "Midlertidigt begrænset netadgang" i form af lavere leveringssikkerhed for dem. Kunden får desuden en rabat som kompensation for den lavere nettilgængelighed. Den lavere tarif er nødvendig, da det vurderes, at der ikke bør opkræves tarif for fuld netadgang for et produkt af lavere kvalitet.

"Midlertidigt begrænset netadgang" påtænkes tilbudt alle nye forbrugere på transmissionsnettet, som ønsker fuld netadgang, og hvor transmissionsnettet ikke er tilstrækkeligt udbygget på det ønskede nettilslutningstidspunkt.

3. Juridisk grundlag

3.1 Elforsyningsloven (lovbekendtgørelse nr. 119 af 6. februar 2020 af lov om elforsyning)

Efter elforsyningslovens § 73a, stk. 1, skal Energinet fastsætte priser og betingelser for anvendelse af transmissionsnettet efter offentliggjorte metoder, som er godkendt af Forsyningstilsynet.

Elforsyningslovens § 73, stk. 1, fastsætter følgende:

§ 73. "De kollektive elforsyningsvirksomheders prisfastsættelse af deres ydelser efter §§ 69-71 skal ske efter rimelige, objektive og ikkediskriminerende kriterier for, hvilke omkostninger de enkelte køberkategorier giver anledning til. Prisdifferentiering af hensyn til effektiv udnyttelse af elnettet og til elforsyningssikkerhed er tilladt. Prisdifferentiering på baggrund af en geografisk afgrænsning er kun tilladt i særlige tilfælde."

Tarifieringen skal efter ordlyden afspejle de omkostninger, som de enkelte købekategorier giver anledning til, hvori forudsætningsvis ligger, at en opdeling på forskellige kundekategorier er lovlig og nødvendig. Herunder fastlægges, at prisdifferentiering af hensyn til effektiv udnyttelse af elnettet er tilladt.

Bestemmelsen i § 73, stk. 1, 2. pkt., om muligheden for prisdifferentiering af hensyn til effektiv udnyttelse af elnettet og til elforsyningssikkerhed blev indsat ved en lovændring i 2012 (L2012/575, FT 2011-12, lovforslag 176) med det formål at fremme en mere effektiv udnyttelse af nettene og forsyningssikkerhed.

Af bemærkningerne til lovændringen fremgår følgende:

”Den foreslåede bestemmelse (...) suppleres med en øget mulighed for at netvirksomheder kan lave prisdifferentiering med de specifikke formål at fremme mere effektiv udnyttelse af nettene og forsyningssikkerhed.

Netudbygningen er båret af hensynet til, at der skal være tilstrækkelig kapacitet til at dække behovet for elektricitet, dvs. spidslastforbruget. Udviklingen i spidslasten er dermed styrende for netudbygningen. Med stigende elforbrug, f.eks. ved øget anvendelse af eldrevne varmepumper og elbiler, vil der kunne være behov for omfattende investeringer i netforstærkninger, med mindre det lykkes at få elforbruget fordelt mere jævnt over døgnet, altså at undgå at spidslasten stiger i takt med et stigende samlet forbrug.

Dermed vil der kunne være behov for øget mulighed for tidsmæssigt differentierede og i et vidt omfang også geografisk differentierede tariffer, der vil give forbrugerne incitament til at anvende elektricitet på en intelligent måde og dermed medvirke til at udjævne forbruget og formindske spidslasten i nettet. Det foreslås derfor at give netvirksomhederne øget mulighed for at anvende prisdifferentierede tariffer. Hensynet til effektiv udnyttelse af nettene og forsyningssikkerheden vil dermed bedre kunne varetages.”

Uanset at lovbemærkningerne primært fokuserer på tidsmæssig differentiering og på netvirksomhederne, er det Energinets opfattelse, at den brede formulering af selve lovteksten også rummer mulighed for udviklingen af produktet i denne metodeanmeldelse. Produktet er således, med de indbyggede fleksibilitetsmuligheder, i høj grad medvirkende til at sikre en effektiv udnyttelse af elnettet og samtidig understøtte hensynet til forsyningssikkerheden.

Der skal også henvises til metodebekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 1085 af 20. september 2010), der i § 1 fastsætter bl.a., at Energinet skal anmelde metoder til beregning eller fastsættelse af sine ydelser, herunder tariffer, til Forsyningstilsynets godkendelse.

3.2 Lov om Energinet

Det følger af § 2, stk. 1, i lov om Energinet (lovbekendtgørelse nr. 997 af 27. juni 2018 med senere ændringer), at Energinet skal sikre en effektiv drift og udbygning af transmissionsnettet. Dette formål opfyldes med denne metode, da det sikres, at eksisterende kapacitet i transmissionsnettet bedre kan udnyttes ved tilkobling af nye forbrugere i perioden indtil nettet er udbygget til deres behov.

3.3 Europa-Parlamentets og Rådets Forordning (EU) 2019/943 om det indre marked for elektricitet (Clean Energy Package)

Forordningen trådte i kraft den 1. januar 2020. I forordningens artikel 13 er der fastsat nærmere bestemmelser om belastningsomfordeling, der i forordningen defineres som ”en foranstaltning, herunder en afkorting, der aktiveres af en eller flere transmissionssystemoperatører eller distributionssystemoperatører ved at ændre produktionsmønstret, forbrugsmønstret eller begge dele med henblik på at ændre de fysiske strømme i elektricitetssystemet og afhjælpe en fysisk kapacitetsbegrænsning eller på anden måde sikre systemsikkerhed.”

Af artikel 13(1) fremgår, at belastningsomfordeling af produktion og belastningsomfordeling af fleksibelt elforbrug skal baseres på objektive, gennemsigtige og ikkediskriminerende kriterier og være åben for alle produktionsteknologier, al energilagring og alt fleksibelt elforbrug.

Det er Energinets opfattelse, at ved den foreliggende metode er der tale om, at der indgås en reelt frivillig aftale, som falder udenfor kerneområdet for artikel 13. Kunderne kan således

vælge at følge den sædvanlige procedure for nettilslutning, som er til rådighed for alle kunder, og hvor en eventuel belastningsomfordeling rammer disse kunder på lige fod med alle andre elforbrugere. Den foreliggende metode og det dertil knyttede netprodukt træder således ikke i stedet for, men supplerer alene den generelle regulering i medfør af forordningens artikel 13. Det bemærkes i øvrigt, at den foreslåede metode, alt andet lige, er en markedsræssig tilgang, idet Energinet definerer forskellige produkter for transport af elektrisk energi, som er naturlige set ift. eltransmissionsnettets fysiske opbygning og funktion, som Energinet derfor kan tilbyde kunderne på transmissionsniveau at vælge frit imellem, og hvor kunder har et reelt langsigtet, kommercielt valg med hensyn til pris i forhold til kvalitet - og hvor den økonomiske godtgørelse ydes på forhånd via en løbende tarifrabat.

Forordningens artikel 18 omhandler netafgifter og fastsætter bl.a., at afgifter skal afspejle omkostningerne og være gennemsigtige, tage hensyn til behovet for netsikkerhed og fleksibilitet og afspejle de faktiske omkostninger.

Det fremgår videre, at den metode, der anvendes til at bestemme netafgifterne, "på neutral vis" skal understøtte systemets samlede effektivitet på længere sigt. Endvidere må netafgifterne ikke virke hæmmende for egenproduktion, egetforbrug eller deltagelse i fleksibelt elforbrug. Herudover er det anført, at tarifmetoder skal afspejle bl.a. "transmissionssystemoperatørens faste omkostninger" samt tilvejebringe passende incitamenter til at "øge effekten" og "fremme markedsintegration og forsyningssikkerhed".

Det er Energinets opfattelse, at den foreliggende metode fuldt ud er i overensstemmelse med artikel 18. Der henvises til afsnittet om fastsættelse af tarifniveau nedenfor i afsnit 4.

4. Fastsættelse af værditilbud og tarif for "Midlertidigt begrænset netadgang"

4.1 Værditilbud til kunder med "Midlertidigt begrænset netadgang"

Jf. metodeanmeldelsen for "Begrænset netadgang" har Energinet valgt at udforme værditilbuddet for "Begrænset netadgang" som en rabat på nettarriffen. Energinet opkræver i dag ikke et investeringsbidrag for bagvedliggende transmissionsnet, men det teoretiske alternativ ville have været at indføre et for derefter at fritage kunder med "Begrænset netadgang" for at betale det. Det blev fravalgt til fordel for en rabat på nettarriffen. De nærmere begrundelserne for dette kan ses i metodeanmeldelsen for "Begrænset netadgang".

Idet kunder med "Midlertidigt begrænset netadgang" netop ønsker fuld netadgang, ville det ikke engang i teorien have været relevant at overveje fritagelse for et eventuelt investeringsbidrag. Såfremt kunder med "Midlertidigt begrænset netadgang" derfor skal have et værditilbud i den begrænsede periode, hvor de ikke har fuld netadgang, skal det nødvendigvis være i form af en rabat på den løbende tarifbetaling.

På den baggrund har Energinet besluttet at udforme værditilbuddet til de kunder, som tilvælger "Midlertidigt begrænset netadgang", som en rabat på den løbende tarifbetaling i den periode, hvor de endnu ikke har fuld netadgang.

4.2 Principielle betragtninger vedr. tariffen

Energinets tarif er delt i en net- og en systemtarif. De to tarifelementer dækker over hver sin del af Energinets omkostninger. De to tariffes vurderes særskilt herunder set ift. netprodukterne.

Systemtariffen dækker de systemdriftsrelaterede omkostninger. Dette omfatter i praksis omkostninger til forskellige former for systemydelser osv. Dette omfatter desuden omkostninger til indkøb af *kapacitet* til reserver samt til systembærende egenskaber. (Udgifter til *aktivering* af reserver betales af de parter, der er årsag til behovet for aktiveringen, og indregnes derfor ikke i tariffen.) Derudover dækker det også en række faste omkostninger i Energinet, der ikke (direkte eller indirekte) betales via nettariffen.

I forhold til **systemtariffen** anses disse omkostninger som fællesomkostninger til at sikre forsyningssikkerheden i det kollektive elforsyningsnet, og alle brugere får gavn heraf. Der ses ikke at være oplagte argumenter for at fritage afbrydelige kunder herfor, og der gives derfor ikke rabat på systemtariffen.

Nettariffen dækker omkostninger til forrentning, afskrivning og reinvestering samt drift og vedligehold og nettab i selve det fysiske eltransmissionsnet.

Det eksisterende eltransmissionsnet er udbygget og drives for at understøtte transport af elektricitet fra produktionsstederne frem til det eksisterende, normale forbrug med fuld netadgang. Den nuværende tarif er en ren forbrugstarif (udtagstarif) og med variabel betaling i forhold til energiforbruget – det vil sige en fast pris pr. forbrugt kWh hos slutforbrugerne. Dette tarifieringsprincip er metodeanmeldt hos Forsyningstilsynet og opfylder kravene i elforsyningsloven, § 73 om, at kundekategorier – i hvert fald i gennemsnit – tarifieres efter de omkostninger, som de giver anledning til.

Energinets omkostninger er i væsentlig grad kapacitetsomkostninger, men i det store billede er der – historisk set og for langt de fleste kunder – en proportionalitet imellem maksimalbelastningen og energiforbruget. Kundernes energiforbrug har derfor – hidtil – været en god målestok for de gennemsnitlige kapacitetsomkostninger, som de fleste kunder giver anledning til. I en fremtid med mere volatilt forbrug vil dette imidlertid ikke længere være sikkert, samtidig med at den variable tarif ikke svarer til marginalomkostningen.

Netkunder med ”Midlertidigt begrænset netadgang” kan derfor få en rabat på nettariffen i forhold til netkunder med fuld netadgang, fordi netkunder med midlertidigt begrænset netadgang endnu ikke har givet anledning til omkostninger i samme grad som netkunder med fuld netadgang. Først og fremmest er der endnu ikke udbygget net af hensyn til netkunder med midlertidigt begrænset netadgang, hvorimod der er udbygget i nødvendigt omfang af hensyn til netkunder med fuld netadgang.

Dette er illustreret i bilag 1 (kapitel 10).

På den baggrund er det objektivt set rimeligt at placere netkunder med midlertidigt begrænset netadgang i en særlig kundekategori med en lavere nettarif. Nettariffen for midlertidigt begrænset netadgang skal fastsættes under hensyntagen til følgende forhold:

- Der er så vidt muligt ikke nogen eksisterende netkunder med fuld netadgang, som må blive stillet væsentligt ringere, hvis netkunder med midlertidigt begrænset netadgang bliver tilbudt en lavere tarif. Tariffen skal derfor som minimum dække alle marginalomkostninger forbundet med det ekstra forbrug.
- Tariffen skal være højere end det, så den dækker *mere* end marginalomkostningerne. Dette vil sikre, at øvrige netkunder vil blive stillet bedre, idet en merdækning i forhold til de rene marginalomkostninger vil reducere tariffen for øvrige netkunder.

- Det samlede tarifprovenu skal netop dække omkostningerne. Ændringer i tariffen er derfor – på kort sigt og alt andet lige (det vil sige ved uændret forbrug) – et nulsums-spil.
- Hvis forbruget derimod *stiger* på grund af lavere tariffer for forbrug med begrænset netadgang, bliver der flere kWh at fordele de samme faste omkostninger ud over, og favorable tariffer for fleksibelt forbrug kan derved medvirke til at gøre det til et plus-sums-spil.

Det må samtidig betragtes som rimeligt, at netkunder med midlertidigt begrænset netadgang også betaler noget for at få stillet en værdifuld transportkapacitet i det eksisterende net til rådighed på fleksible vilkår. En rimelighedsbetragtning taler altså for, at tariffen bør være højere end den rene marginalomkostning. På den anden side må det forventes, at der vil komme mere forbrug, hvis prisen bliver lavere.

Dette kan sammenfattes til, at netkunder med midlertidigt begrænset netadgang bør betale en transmissionstarif, der er *højere* end marginalomkostningerne, så det også giver en fordel for andre kunder i form af lavere tariffer, men at denne tarif samtidig bør være markant lavere end fuld tarif for at give incitament til en mere effektiv udnyttelse af elnettet. Marginalprisen er desuden den absolut nedre grænse for tariffen, hvis krydssubsidiering skal undgås.

I forhold til **nettariffen** gives der derfor tarifrabat for den del af nettariffen, der vedrører

- forrentning og afskrivning på transmissionsnettet.¹

Forbrugskunder med begrænset netadgang skal således fortsat bidrage til bl.a.

- nettab
- drifts- og vedligeholdelsesomkostninger (D&V-omkostninger).

Det må betragtes som rimeligt, at afbrydelige kunder skal bidrage til drift og vedligehold af det net, som de benytter sig af. Dette sikrer bl.a., at den afbrydelige kunde bidrager med mere end de rene marginalomkostninger, så den bedre udnyttelse af elnettet også kommer ikke-afbrydelige kunder til gode.

4.3 System- og nettarif for netprodukt med "Midlertidigt begrænset netadgang"

På baggrund af det ovenstående skal forbrug med "Midlertidigt begrænset netadgang" ift. nettariffen tarifieres, så det ikke bidrager til de faste omkostninger til forrentning og afskrivning af transmissionsnettet, så længe det bagvedliggende net endnu ikke er udbygget til at give kunden med "Midlertidigt begrænset netadgang" fuld netadgang.

Forbrug med "Midlertidigt begrænset netadgang" skal tarifieres, så det bidrager på samme vis som forbrug med fuld netadgang til alle de resterende omkostningselementer, som nettariffen skal dække. Dette omfatter specielt de rent marginale omkostninger til nettab samt omkostninger til drift og vedligehold. Det skal her bemærkes, at omkostninger til drift og vedligehold af transmissionsnet for en stor del er en fast omkostning, og at forbrug med "Begrænset netadgang" her dermed bidrager med mere end marginalomkostningen, hvilket kommer de øvrige ikke-afbrydelige kunder til gode.

Endelig skal forbrug med "Begrænset netadgang" bidrage ligeligt med alle andre kunder for alle omkostningselementer i systemtariffen.

¹ I forhold til transmissionstariffen for 2019 vil dette princip give en rabat på den samlede system- og net-tarif på ca. 25 %.

Dette tarifieringsprincip vil sikre, at afbrydelige kunder alt i alt betaler for de omkostningselementer, som de har givet anledning til og har gavn af, så længe nettet endnu ikke er udbygget til at give dem fuld netadgang. Herved får de en lavere marginalomkostning, så længe de ikke har fuld netadgang.

Afhængigt af udviklingen i sammensætningen af nettariffen, kan tariffen for begrænset netadgang – og dermed også rabatten ift. den normale nettarif – variere fra år til år ift. udviklingen af omkostningselementerne i tariffen.

Der korrigeres ikke for evt. over- eller under-dækning fra år til år i den beregnede nettarif for begrænset adgang.

Argumentationen for dette svarer til argumentationen for tariffen for "Begrænset netadgang", ligesom omkostningsopgørelsen dermed er den samme som for "Begrænset netadgang". Der anvendes derfor den samme tarif for kunder med "Midlertidigt begrænset netadgang" som for kunder med "Begrænset netadgang" for så vidt angår den del af deres forbrug, der er omfattet af den midlertidigt begrænsede netadgang.

Hvis der er "Midlertidigt begrænset netadgang" for en andel af kapaciteten kombineret med en andel af kapaciteten for fuld netadgang, beregnes en individuelt vægtet, midlet tarif for kunden som nærmere beskrevet i afsnit 8.3.

4.4 Tarifvirkning for øvrige forbrugere.

Idet netproduktet "Midlertidigt begrænset netadgang" kun vedrører nye forbrugskunder på transmissionsnettet, og da en kunde med "Midlertidigt begrænset netadgang" må formodes at bruge nettet, allerede inden de får fuld netadgang, vil disse kunder lægge en ekstra tariffbetaling for deres brug af nettet, allerede inden nettet er udbygget til dem.

Da den nye kunde dermed lægger en ekstra tariffbetaling, samtidig med at transmissionsnettets omkostninger er de samme, så længe de nye anlæg endnu ikke er idriftsat og anlægsaktiveret i regnskaberne, vil tariffen for alle andre kunder alt-andet-lige blive reduceret, så længe kunden fortsat er på "Midlertidigt begrænset netadgang". Betydningen af dette må dog vurderes at være både minimal og tidsbegrænset.

4.5 Tarifkonsekvenser for "Begrænset netadgang" – eksempler for 2020 og 2019.

Principperne for tarifferegning er beskrevet i 4.3 ovenfor.

Ud fra den foreslåede metode ville det i forhold til den nuværende **2020-tarif** give en tarif på ca.:

- **6,5 øre/kWh** (2,1 øre/kWh i nedsat nettarif + 4,4 øre/kWh i fuld systemtarif)
- svarende til ca. 69 pct. af den samlede normaltarif på i alt 9,4 øre/kWh for forbrug tilsluttet i transmissionsnettet.

Dette svarer til, at der betales ca. 41 % af nettariffen på 5,0 øre/kWh (for kunder på 132/150 kV-nettet), og at der betales 100 % af systemtariffen på 4,4 øre/kWh.

Det skal understreges, at da metodebeskrivelsen fastlægger principperne for tarifferegningen, må det forventes, at rabatten - afhængigt af udviklingen i sammensætningen af omkostningselementerne i nettariffen – vil variere fra år til år.

For 2019 ville den foreslåede metode således have givet en tarif på ca.:

- **5,7 øre/kWh** (2,1 øre/kWh i nedsat nettarif + 3,6 øre/kWh i fuld systemtarif)
- svarende til ca. 75 pct. af den samlede normaltarif på i alt 7,7 øre/kWh for forbrug tilsluttet i transmissionsnettet.

Dette svarer til, at der skulle have været betalt ca. 50 % af nettariffen på 4,1 øre/kWh (for kunder på 132/150 kV-nettet), og at der skulle have været betalt 100 % af systemtariffen på 3,6 øre/kWh.

5. Midlertidigt begrænset netadgang – anvendelse og samspil med regulérkraftmarked

5.1 Betingelser for Energinets anvendelse af midlertidigt begrænset netadgang til reduktion af forbrug

Netproduktet er et virkemiddel ift. den *lokale* nettilstrækkelighed *internt* i de danske budzoner og kan ikke anvendes til at håndtere problemer med effektilstrækkelighed i *hele* budzonen.

Forbrugsanlæg, som er tilsluttet med midlertidigt begrænset netadgang, er fuldt afbrydelige, jf. dog afsnit 8.2 samt *Figur 1* i afsnit 6.1 om muligheden for et minimalt residualforbrug. Energinet kan kræve anlægget udkoblet eller begrænset, når det er nødvendigt af hensyn til driften af transmissionsnettet *internt* i budområdet. Dette omfatter manglende nettilstrækkelighed til forsyning af et lokalområde såvel som *interne* flaskehalse i et budområde i forbindelse med *transit* igennem budområdet. Dette gælder, uanset om begrænsningen er forårsaget af fejl i nettet eller andre tilfældige driftshændelser, eller om det er på grund af planlagt arbejde til revision, vedligehold og sikkerhedsafbrydelser på grund af tredjepartsarbejde eller længerevarende havari.

5.1.1 Varslinger og udmeldinger af begrænsninger

Energinet kan benytte sig af afbrydeligheden, *hvis* et transmissionsanlæg *internt* i en budzone

- enten er overbelastet i driftssituationen
- eller vil blive utilladeligt overbelastet ved udfald af et andet transmissionsanlæg *internt* i budzonen,

og *hvis* reduktion af det afbrydelige forbrug vil afhjælpe dette problem.

Konkrete begrænsninger kan blive udmeldt, når Energinet har modtaget køreplaner for det kommende driftsdøgn. Konkrete begrænsninger kan også udmeldes uden varsel i selve driftsdøgnet.

Risiko for begrænsninger for forbrug med begrænset netadgang kan meldes ud på forhånd af Energinet, når det er muligt, f.eks. ifm. revisionsplanlægning og planlagt udetid. Der meldes *ikke* konkrete begrænsninger ud, inden day-ahead-markedet er lukket.

Konkrete begrænsninger kan blive udmeldt, når Energinet har modtaget køreplaner for det kommende driftsdøgn. Konkrete begrænsninger kan også udmeldes uden varsel i selve driftsdøgnet, hvis der f.eks. indtræffer hændelser (havarier og lignende), der medfører ekstra, uforudsete begrænsninger. Begrænsningerne skal i så fald effektueres indenfor 15 minutter.

Energinet kan derimod *ikke* begrænse netadgangen af hensyn til flaskehalse på forbindelser mellem budområder (det vil sige p.t. udlandsforbindelser samt den elektriske Storebæltsforbindelse imellem Øst- og Vestdanmark) og heller ikke af hensyn til behov for regulérkraft i *hele* budområdet. I sådanne situationer skal Energinet benytte det normale marked for systemydelse

(regulérkraftmarkedet) til at håndtere det – hvor det står frit for kunder med ”Begrænset netadgang”, om de ønsker at deltage eller ej, jf. afsnit 5.2.

Når Energinet benytter afbrydeligheden og udmelder konkrete begrænsninger, skal Energinets KontrolCenter EL (KCEL) logge årsagen til, at afbrydeligheden har været anvendt. Dette sikrer både, at kunder med ”Begrænset netadgang” og ”Midlertidigt begrænset netadgang” efterfølgende kan anmode om at få oplyst årsagen til, at deres forbrug er blevet begrænset, ligesom det giver Energinet mulighed for at monitorere og afrapportere hvor meget afbrydeligheden bliver anvendt i praksis.

5.1.2 Konsekvens ved manglende efterkommelse af begrænsning i driftssituationer

Såfremt kunden *ikke* efterkommer en krævet begrænsning af sit forbrug, har Energinet ret til i driftssituationen om nødvendigt at udkoble hele kundens installation ved kundens tilslutningspunkt i transmissionsnettet uden forudgående orientering.

5.1.3 Økonomisk ansvar og risiko

Kunden bærer det fulde økonomiske ansvar og risiko som følge af udkobling eller begrænsning af anlæggets forbrug ved beordrede begrænsninger fra Energinet på forbrugsanlæggets drift. Dette omfatter – men er ikke begrænset til – alle forhold såsom afledte tab i kundens drift ved produktionsstop og lignende, ubalanceomkostninger, kundens forhold til sin leverandør og balanceansvarlige, manglende rådighed og levering i regulérkraftmarkeder mv.

5.1.4 Risikoen for begrænsning

De generelle forhold omkring afbrydeligheden er beskrevet i kapitel 2, men kunder, som overvejer afbrydelighed, vil selvfølgelig efterspørge information om hvor ofte og hvor langvarige begrænsninger de kan blive udsat for.

Energinet har endnu ikke konkrete erfaringer med dette ift. netprodukter. Men en række typiske og realistiske årsager til udkobling af transmissionsanlæg – og dermed reduceret kapacitet – kan beskrives:

- Planlagt arbejde vil kunne give anledning til udkobling af transmissionsanlæg og dermed ekstra begrænsninger i transmissionsnettet, mens arbejdet står på. Det meste af Energinets eget planlagte arbejde afsluttes i løbet af en eller få dage, og det er kun ved større og sjældent forekommende revisionsarbejde af stationsanlæg, at længerevarende begrænsninger kan forventes.
- Sikkerhedsudkoblinger pga. tredjeparts planlagte arbejde i nærheden af transmissionsanlæg (f.eks. gravearbejde langs kabler) kan også forekomme. Her vil man normalt lægge anlæg tilbage i drift om natten, hvis der ikke arbejdes om natten i nærheden af anlæggene, og det vil normalt også være muligt at lægge udkoblede anlæg hurtigt ind igen, hvis andre anlæg pludselig må tages ud af drift pga. akutte hændelser, såsom fejl i eltransmissionsnettet.
- Ved fejl i eltransmissionsnettet bliver berørte anlæg automatisk udkoblet. De vil først blive koblet ind igen, når fejlen er lokaliseret og udbedret. Afhængigt af fejlen kan det vare fra få timer og op til flere dage eller endda uger at få et fejlramt anlæg tilbage i drift.
- Det typiske billede er, at fejl udbedres på mindre end 1-2 dage. Såfremt det er vanskeligt at lokalisere en fejl – f.eks. en fejl et eller andet sted på et længere strækning med et nedgravet kabel – kan udbedring af fejlen først påbegyndes, når fejlen er lokaliseret. Såfremt en fejl har beskadiget en komponent, som ikke umiddelbart kan erstattes,

kan det også tage tid at fremskaffe en erstatningskomponent. (Det sidste er primært en problemstilling ved de helt store enkeltkomponenter, såsom Energinets transformere imellem 400 kV- og 132/150 kV-nettet, hvor fejlsandsynligheden i øvrigt er meget lav.)

- De enkelte anlæg i eltransmissionsnettet har et meget højt rådighedstal på 95-99 %. Dette omfatter både ikke-planlagt udetid pga. fejl i anlæggene såvel som planlagt arbejde. Langt den største del af dette er forårsaget af planlagt arbejde, som så vidt muligt placeres i tid, så det samlet set er til mindst mulig gene. Det hører således til de absolutte sjældenheder, at vigtige transmissionsanlæg ikke er til rådighed i længere tid pga. uforudsigelige fejl i nettet. Den meget høje rådighedstid for alle anlæg er resultatet af en lav sandsynlighed for fejl på anlæggene, kombineret med den korte varighed af de enkelte mangler af de enkelte transmissionsanlæg. Da der samtidig er redundans (= "nødspor") nærmest alle steder i transmissionsnettet, og nogle steder mere end ét "nødspor", er det Energinets vurdering, at der i langt den største del af tiden – i gennemsnit formentlig omkring 90-95 % - vil være en betydelig, midlertidigt ledig kapacitet i eltransmissionsnettet.

Ovenstående er generelle betragtninger. Lokale forhold vil dog også kunne have stor betydning. Ifm. konkrete tilslutningssager skal nedenstående forhold derfor også indgå i betragtningerne:

- Risikoen for begrænsninger vil afhænge af lokale forhold i transmissionsnettet med hensyn til en station såvel som i det bagvedliggende transmissionsnet. Det er derfor ikke muligt at angive et generelt gældende niveau for risikoen, graden og hyppigheden af begrænsninger. Helt overordnet vil der dog – som nævnt ovenfor – de fleste steder i transmissionsnettet kunne forventes en midlertidigt ledig kapacitet på op til et par hundrede MW og med en forventet tilgængelighed på 90-95 pct. af tiden.
- Den ledige kapacitet et sted vil dog ikke kun afhænge af lokale forhold i transmissionsnettet omkring en station. Forholdene i det bagvedliggende transmissionsnet kan også begrænse den midlertidigt ledige kapacitet for et større område. Det vil betyde, at den *gennemsnitlige* midlertidigt ledige kapacitet pr. station i et område vil være lavere end hvad der vil være i en enkelt station set isoleret.
- I forbindelse med konkrete indgåelser af aftaler om begrænset netadgang vil Energinet give et *estimat* på, hvad der kan forventes af midlertidigt ledig kapacitet i et konkret tilslutningspunkt. Dette gøres på baggrund af historiske data samt tilgængelig viden om forventet fremtidig udvikling i området. Det vil give kunden et grundlag for at vurdere, om det forventede niveau er acceptabelt i forhold til kundens behov. Estimater er ikke forpligtende for Energinet, og der er ingen garanti for, at den forventede midlertidigt ledige kapacitet vil forblive tilgængelig.

Det skal igen understreges, at det ikke er muligt at give garantier for noget, da det grundlæggende koncept er, at der netop ikke er etableret net til at forsyne forbrug med begrænset netadgang. Hvis en kunde vælger begrænset netadgang, må kunden derfor være indstillet på, at der er en reel, omend lille, risiko også for længerevarende begrænsninger.

5.2 Kundens muligheder for deltagelse i andre markeder

Kunden kan *ikke* deltage i *geografisk afgrænsede* markeder for lokal fleksibilitet/geografisk regulérkraft *internt* i budzonen, for så vidt angår *reduktion* af forbrug (det vil sige "opregulering" i regulérkraftmarkedet). Kunder med begrænset netadgang har allerede overdraget denne ret til at begrænse forbruget til Energinet til gengæld for tarifrabatten.

På nær dette kan kunden – på egen risiko og ansvar – deltage i alle øvrige dele af regulérkraftmarkedet. Dette omfatter blandt andet:

- markedet for *reduktion* af forbrug ("opregulering" i regulérkraftmarkedet) for *hele* budområdet,
- markedet for *forøgelse* af forbrug ("nedregulering" i regulérkraftmarkedet) for hele budområdet såvel som for geografisk specialregulering,
- samt i alle dele af kapacitetsmarkederne for regulérkraft i budområdet.

Den begrænsede netadgang skal implementeres, så aktivering af det fra KontrolCenter El (KCEL) foretages udenom NOIS-listen. Ift. "Begrænset netadgang" er der alligevel ikke behov for at melde en individuel budpris ind, da aktiveringsprisen for afbrydeligt forbrug på forhånd er aftalt til at være 0, og dette sikrer, at kunderne fortsat kan melde almindelig opregulering for hele budzonen ind på NOIS-listen.

Set ift. normal drift af elsystemet (dvs. undtaget force majeure) og anvendelse af markedsbaserede virkemidler i regulérkraftmarkedet i situationer med begrænsninger i transmissionsnettet er prioriteringen:

1. Anlæg med begrænset netadgang begrænses først (uden særskilt kompensation, jf. tarifrabatten) for at afhjælpe et problem i systemdriften pga. manglende nettilstrækkelighed *internt* i et budområde. Dette svarer til, at de har lagt et bud med pris 0 for op-regulering ind i et lokalt regulérkraftmarked og derfor bliver taget først.
2. Markedsbaserede virkemidler til opregulering i *geografisk afgrænsede markeder* for regulérkraft ordres først derefter, såfremt begrænsning af forbrug med begrænset netadgang ikke er tilstrækkeligt til at håndtere det lokale problem. (Energinet vil ifm. implementeringen tilstræbe, at eventuelle lokale op-reguleringsbud med *negativ* pris, vil blive taget før forbrug med afbrydelighed bliver begrænset.)

5.3 Samspil med regulérkraftmarkedet.

Netprodukter og rabatten på tariffen vedrører kun nettariffen og ikke systemtariffen. Dette afspejler, at netprodukterne kun er et virkemiddel ift. manglende nettilstrækkelighed *internt* i en budzone. Netprodukterne er derfor *ikke* en alternativ måde for Energinet at skaffe sig adgang til regulérkraftydelser.

Der kan være en bekymring for, om begrænset netadgang er i konflikt med den generelle op-sætning af regulérkraftmarkedet samt at det trækker omsætning fra andre aktører på regulérkraftmarkedet. Energinet vurderer, at dette ikke er tilfældet, idet den begrænsede netadgang kun er et virkemiddel ift. *lokale* netbegrænsninger *internt* i en budzone, og at den derfor kun vedrører nettilstrækkeligheden i Energinets transmissionsnet. Den begrænsede netadgang er derimod ikke et virkemiddel i forhold til effekttilstrækkeligheden i hele budzonen.

Bekymringen vedrører primært det permanente netprodukt "Begrænset netadgang". Det vurderes derimod ikke at være af betydning ift. "Midlertidigt begrænset netadgang", og emnet berøres derfor ikke nærmere i denne metodeanmeldelse. Emnet er behandlet nærmere i metodeanmeldelsen for "Begrænset netadgang".

6. Prioritering mellem kundekategorier

6.1 Prioriteringsrækkefølge

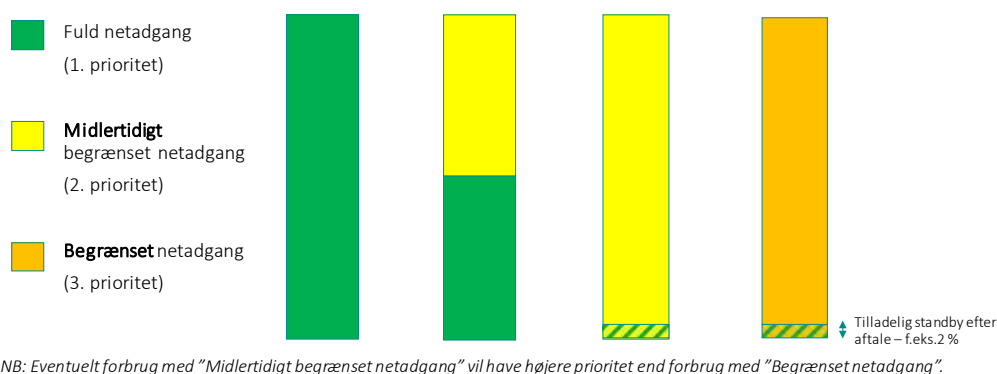
De to nye netprodukter "Begrænset netadgang" og "Midlertidigt begrænset netadgang" for kunder i transmissionsnettet er et supplement til den almindelige, fulde netadgang, hvor kunder med de midlertidigt begrænsede netadgange har lavere prioritet end kunder med fuld netadgang.

Prioriteringsrækkefølgen er som følger:

- Almindelige kunder med fuld netadgang har 1. prioritet,
- kunder med "Midlertidigt begrænset netadgang" har 2. prioritet,
- kunder med "Begrænset netadgang" har 3. prioritet.

Hvis en ny kunde ønsker fuld netadgang til mere kapacitet, end der umiddelbart er til rådighed, får denne kunde først fuld netadgang til den resterende ledige kapacitet og derefter "Midlertidigt begrænset netadgang" til resten af den ønskede kapacitet.

I de konkrete driftssituationer, hvor der bliver behov for at begrænse forbrugskunder, vil kunder med "Midlertidigt begrænset netadgang" få prioritet over kunder med "Begrænset netadgang". Kunder med "Begrænset netadgang" vil derfor blive begrænset først. Figur 1 viser grafisk prioriteringen mellem de forskellige typer af netadgang.

Figur 1 Netprodukter og prioritering af forbrug.

Tilslutningen med "Midlertidigt begrænset netadgang" har 2. prioritet i forhold til øvrigt forbrug i området med almindelig fuld netadgang, men har højere prioritet end forbrug med "Begrænset netadgang", som har 3. prioritet.

Såfremt der er flere kunder med "Midlertidigt begrænset netadgang" med 2. prioritet til ledig netkapacitet, som i en driftssituation begrænses af *samme* flaskehals i nettet, fordeles den resterende ledige kapacitet til området imellem de af disse anlæg, der, jf. deres køreplaner, er i drift. Kapaciteten fordeles ud fra "først-til-mølle"-princippet, så den ledige kapacitet fordeles ud til kunderne i forhold til, hvornår de enkelte aftaler om "Midlertidigt begrænset netadgang" er indgået.

6.2 Begrundelse for prioriteringen.

Det indgår i valget af prioritering – både prioriteringen af kunder med "Midlertidigt begrænset netadgang" (med 2. prioritet) ift. kunder med "Begrænset netadgang" (med 3. prioritet) og "først-til-mølle"princippet for kunder med "Midlertidigt begrænset netadgang", –

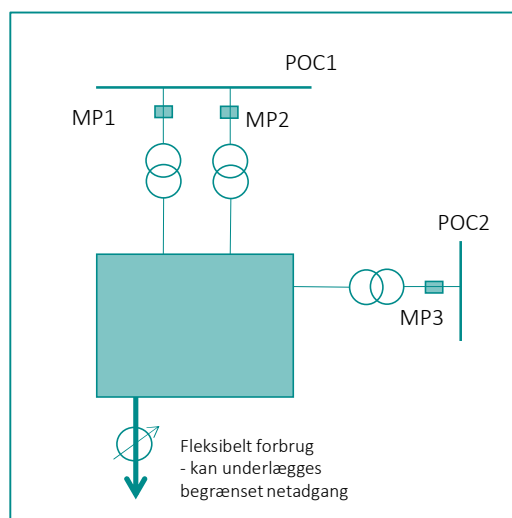
- At en kunde med "Midlertidigt begrænset netadgang" med sit valg af netprodukt, inkl. ønske om *hurtigst mulig* overgang til fuld netadgang og til normal pris, har vist, at leveringssikkerheden er en *væsentlig* faktor for placeringen af virksomheden,
- At en kunde med "Midlertidigt begrænset netadgang" har forpligtet sig til at skifte til fuld netadgang, lige så snart Energinet kan levere det, og dermed også forpligtet sig til at betale fuld tarif fra det tidspunkt. Dvs. at kunden med "Midlertidigt begrænset netadgang" må forventes at ville bidrage med en højere fremtidig tariffbetaling end en kunde med "Begrænset netadgang".
- Hvorimod kunder med "Begrænset netadgang" *aktivt* har tilvalgt et produkt med en *permanent* reduceret leveringssikkerhed, og derfor ved, at der altid er en risiko for at de vil blive nedprioriteret,
- At en kunde med "Midlertidigt begrænset netadgang" derfor har et berettiget og meget forståeligt behov for sikkerhed for, at leveringssikkerheden for virksomheden ikke reduceres som følge af efterfølgende nettilslutninger af andre kunder, uanset om de tilsluttes med "Begrænset" eller "Midlertidigt begrænset netadgang",
- At det derfor, ud fra en rimelighedsbetragtning ift. den kunde, der både ønsker og vil betale for fuld netadgang, må betragtes som vigtigt at give virksomheder, som i første omgang kun er blevet tilsluttet med "Midlertidigt begrænset netadgang", en højere prioritet end kunder med "Begrænset netadgang".
- Samt at det ud fra samme betragtning også er rimeligt at anvende et "først-til-mølle"-princip for kunder med "Midlertidigt begrænset netadgang".

7. Krav til installationer med begrænsede netadgange

Begrænset netadgang er et vilkår, som er tilknyttet konkrete forbrugsanlæg efter valg af enten "Begrænset netadgang" eller "Midlertidigt begrænset netadgang". Kundens forbrugsanlæg med begrænset netadgang skal ligge samlet på samme geografiske lokation; det vil sige, at forbrugsanlægget ligger på én matrikel eller et tilsvarende afgrænset og sammenhængende areal af begrænset størrelse.

Ved tilslutning af forbrugsanlæg med begrænset netadgang skal der – udover selve afregningsmålingerne – også etableres særskilt online-måling af forbruget i anlægget, som anført herunder:

- Der kan på et forbrugsanlæg være flere målepunkter (MP) og i nogle tilfælde også flere tilslutningspunkter (POC), hvis en kunde – af hensyn til sin leveringssikkerhed og/eller af historiske årsager – har fået etableret flere tilslutninger til sit forbrugsanlæg. Dette er illustreret i Figur 2. Idet begrænset netadgang vedrører det samlede effekttræk fra kundens forbrugsanlæg på matriklen, skal afregningsmålinger til DataHub såvel som on-line driftsmålinger til KCEL foretages på summen af samtlige målepunkter (MP) fra samtlige POC'er. Dette

Figur 2 Kunde med begrænset netadgang på et forbrugsanlæg med flere målepunkter (MP) og flere leveringspunkter (POC).

gælder også, hvis et eller flere af POC'erne ligger i distributionsnettet på et lavere spændingsniveau.

- Såfremt kunden har flere forbrugsanlæg, som er opdelt i *elektrisk adskilte* forbrugsanlæg – f.eks. en industridel og en administrationsbygning – med *separat* forsyning fra forskellige tilslutninger, er det kun nødvendigt at lade aftalen om begrænset netadgang og summationen af forbruget på målepunkterne omfatte de tilslutninger, der kan forsyne forbrugsanlægget med det fleksible forbrug.
- Den måleteknisk simpleste udformning vil være, hvis der kun er én måler for det samlede forbrug på et forbrugsanlæg med begrænset netadgang.
- Den konkrete placering af målepunkter og opsætning af fysiske målere såvel som eventuelle formel-målere aftales individuelt med kunden og med den måleransvarlige virksomhed under hensyntagen til de krav, som "Begrænset netadgang" og "Midlertidigt begrænset netadgang" medfører.

I tilfælde af, at en egenproducent ønsker enten "Begrænset netadgang" eller "Midlertidigt begrænset netadgang" for sit forbrugsleveringsomfang, skal måleropsætningen udføres, så krav til egenproduktion såvel som til begrænset netadgang opfyldes.

Måledata for online driftsmålinger skal fjernoverføres, så de er tilgængelige i Energinets kontrolcenter, og målepunkterne skal overholde Energinets tekniske forskrifter. Desuden skal der fremsendes køreplaner for det afbrydelige forbrug på det enkelte anlæg, i samme omfang, som det der kræves, hvis anlægget skal indgå i regulérkraftmarkedet, og køreplanerne skal overholde Energinets udbudsbetingelser for systemydelse, jf. forskrift C3. Der skal etableres kommunikation/fjernkontrol til automatisk udkobling eller nedregulering af forbruget. Kommunikationen skal foregå via sikker kommunikation (nettelegraf) til KontrolCenter El.

Begrænsning af forbrug aktiveres direkte imellem Energinets KontrolCenter El og kundens forbrugsanlæg, hvis kunden selv ønsker at forestå en udkobling eller forbrugsreduktion (den forventede situation).

Hvis kunden selv ønsker det, kan det aftales, at Energinet – i stedet for at udmelde en begrænsning – selv udfører forbrugsbegrænsningen ved at udkoble forsyningen til kundens anlæg. Ved denne tilgang skal kunden acceptere, at hele forbruget vil blive koblet fra nettet, samt at det vil ske uden varsel.

Det skal samtidig sikres i den konkrete implementering, at kundens balanceansvarlige (BA) modtager information om, at der er grebet ind i køreplanen for kundens forbrugsanlæg. BA'en skal snarest efter aktiveringen fremsende en opdateret køreplan.

Når der ikke længere er behov for at begrænse det afbrydelige forbrug, skal Energinet frigive ledig kapacitet uden unødige forsinkelser. Procedurer og signalveje for dette skal aftales og skal som udgangspunkt ske via sikker kommunikation(nettelegraf) til KontrolCenter El.

8. Vilkår for Midlertidigt begrænset netadgang

8.1 Princip

Såfremt der i forbindelse med en ansøgning om tilslutning med fuld netadgang ikke kan stilles den fulde kapacitet til rådighed, kan kunden i stedet blive tilsluttet som midlertidigt begrænset, indtil den fulde kapacitet er til stede i tilslutningspunktet.

Den manglende kapacitet i tilslutningspunktet kan skyldes, at det bagvedliggende aktuelle transmissionsnet ikke kan håndtere den nye tilslutning, uden at dette vil forringe forsyningsikkerheden for eksisterende kunder.

Energinet er forpligtiget til at *tilstræbe* udbygning af transmissionsnettet, så kunden på sigt opnår de samme tilslutningsvilkår som eksisterende kunder. Energinet er ikke myndighed i forhold til godkendelse af udbygning af transmissionsnettet og kan derfor ikke garantere en endelig dato for opnåelse af fuld netadgang.

8.2 Begrænsning i netadgangen

Trækningsretten med "Midlertidigt begrænset netadgang" for kundens forbrugsanlæg specificeres til den effekt, som anlægget maksimalt kan og vil kunne trække fra nettet med "Midlertidigt begrænset netadgang".

"Midlertidigt begrænset netadgang" betyder, at Energinet uden varsel kan kræve tilslutningen udkoblet og/eller effektoptaget reduceret vederlagsfrit inden for 15 minutter, når Energinet finder det nødvendigt for systemdriften af elforsyningsnettet pga. manglende nettilstrækkelighed internt i budzonen.

Tilslutningen med "Midlertidigt begrænset netadgang" har 2. prioritet i forhold til øvrigt forbrug i området med almindelig fuld netadgang, men har højere prioritet end forbrug med "Begrænset netadgang", som har 3. prioritet.

Såfremt der er flere kunder med "Midlertidigt begrænset netadgang" med 2. prioritet til ledig netkapacitet, som i en driftssituation begrænses af *samme* flaskehals i nettet, fordeles den resterende ledige kapacitet til området imellem de af disse anlæg, der, jf. deres køreplaner, er i drift. Kapaciteten fordeles ud fra "først-til-mølle"-princippet, så den ledige kapacitet fordeles ud til kunderne i forhold til, hvornår de enkelte aftaler om "Midlertidigt begrænset netadgang" er indgået.

Begrænsning af forbrug aktiveres direkte imellem Energinets KontrolCenter El og kundens forbrugsanlæg. En ordret forbrugsbegrænsning skal kunne gennemføres inden for 15 min. Forbrugsbegrænsningen skal kunne ske ned til 0 MW. Hvis kunden *udelukkende* har "Midlertidigt begrænset netadgang" – dvs. ingen andel med fuld netadgang – og hvis det er nødvendigt for at opretholde vigtige minimumsfunktioner i kundens anlæg, og hvis der i øvrigt er kapacitet i nettet, kan forbruget efter aftale reduceres til < 2 pct. af trækningsretten med begrænset netadgang, jf. *Figur 1* i afsnit 6.1.

Såfremt én kunde har flere adskilte forbrugsanlæg med samme funktion (f.eks. datacentre eller fjernvarmeproduktion) og med hhv. fuld netadgang og "Midlertidigt begrænset netadgang" tilsluttet i samme netområde i transmissionsnettet, er kunden forpligtet til primært at benytte tilslutningen med fuld netadgang. Kunden må som hovedregel ikke benytte nettilslutningen med "Midlertidigt begrænset netadgang", hvis der stadig er ikke-benyttet kapacitet på en tilslutning med fuld netadgang. Såfremt kunden alligevel gør det i betydelig grad, er Energinet berettiget til at opkræve normal tarif for forbruget på anlægget med "Midlertidigt begrænset netadgang".

8.3 Betaling og økonomi

Kunden betaler under alle omstændigheder de faktiske omkostninger til etablering af selve tilslutningen.

Kunden betaler ligeledes for etableringen af de online-målinger og overvågninger samt fjernoverføring og fjernkontrol, der er nødvendige af hensyn til den begrænsede netadgang.

Tariffen beregnes på samme måde som for "Begrænset netadgang". Såfremt kunden har fået fuld netadgang for den del af sit forbrug, som der er fuld kapacitet til, og midlertidigt begrænset netadgang for resten, vil det ift. måling og afregning via DataHub være et problem at have en tarif med to forskellige niveauer. Derfor beregnes der for sådanne kunder i praksis en individuel nettarif som en vægtet middelværdi af tariffen for fuld og midlertidigt begrænset netadgang. Vægtningen baseres på fordelingen af kundens forbrug i perioden fra 1. juli til 1. juli² og indføres som individuel tarif i DataHub med virkning fra 1. januar (6 måneder efter perioden 1/7 til 1/7).

Når kunden overgår til fuld netadgang, skiftes der samtidig tarif til den normale tarif for fuld netadgang.

8.4 Vilkår om kontrol

Energinet har ret til at afprøve afbrydeligheden for så vidt angår kommunikation og fjernkontrol samt til at kræve dokumentation for, at kundens anlæg kan effektuere en ordret begrænsning.

Energinet skal have dokumentation for, at anlægget, som er tilsluttet bag tilslutningspunktet, i praksis kan trække den aftalte maksimale effekt. Dokumentationen kan f.eks. være i form af en driftsmæssig demonstration, når anlægget er etableret, eller af teknisk dokumentation af forbrugsanlægget forud for etableringen. Energinet kan desuden anmode om fornyet dokumentation, såfremt forbrugsanlægget efter etableringen i praksis ikke har benyttet sig af den aftalte maksimale effekt igennem længere perioder. Hvis anlægget ikke kan trække den aftalte maksimale effekt, kan leveringsomfanget med midlertidigt begrænset netadgang reduceres til den effekt, der reelt kan trækkes fra nettet. Der kan altså ikke reserveres yderligere maksimaleffekt ved at anføre en større effekt, end hvad der reelt bliver tilsluttet af forbrugsanlæg.

8.5 Overgang til fuld netadgang

Den begrænsede netadgang er midlertidig, og Energinet medtager forbrugsanlægget i den fremadrettede netplanlægning af transmissionsnettet. Herved sikres det, at forbrugsanlægget indgår i dimensioneringen af nettet. Overgang til tilslutning med fuld netadgang vil ske, så snart transmissionsnettet er udbygget til at kunne rumme tilslutningen uden begrænsning. Tidshorisonen for, at forbrugsanlægget overgår til fuld netadgang, afhænger af behovet for udbygning af den/de konkrete forstærkninger/udbygninger samt myndighedsgodkendelser, projekterings- og etableringstider. Det vides derfor ikke på forhånd, hvornår kunden vil overgå til fuld netadgang.

Når forbrugsanlægget overgår til fuld netadgang, vil Energinet sikre, at kundens anlæg vil blive fjernet fra kontrolcenterets liste over anlæg med "Midlertidigt begrænset netadgang". Samtidig vil kundens tarif blive ændret i DataHubben fra tariffen for "Midlertidigt begrænset netadgang" til den normale tarif for fuld netadgang.

² Herved kommer kunden til at betale fuld nettarif i idriftsættelsesåret.

8.6 Proces ved nettilslutning og frem til overgang til fuld netadgang

Ved nettilslutning af nyt forbrug med fuld netadgang, hvor det kan blive nødvendigt at anvende "Midlertidigt begrænset netadgang", er netkapaciteten en begrænset ressource, hvor adgang til midlertidigt ledig kapacitet sker efter et "først til mølle"-princip ift. tidspunktet for indgåelse af nettilslutningsaftalen. Energinet skal, jf. afsnit 5.1.4, oplyse kunden om det forventede omfang af midlertidigt ledig kapacitet i et konkret tilslutningspunkt, bl.a. på baggrund af tilgængelig viden om forventet fremtidig udvikling i området. Hvis der er andre kunder med konkrete forespørgsler om nettilslutning med fuld netadgang i det samme område, kan dette forringe værdien af nettilslutningen for kunden i betydelig grad.

Af hensyn til at sikre størst mulig transparens for kunden ift. kundens beslutningsgrundlag vil Energinet derfor oplyse om, hvorvidt der er andre konkrete forespørgsler om nettilslutning fra andre kunder, som har betydning ift. den aktuelle kundes forespørgsel. Energinet vil i den forbindelse kun dele informationer om tekniske forhold (såsom maksimaleffekt) og geografiske forhold (angivelse af geografisk område bag en flaskehals), mens information om kunders identitet ikke vil blive oplyst til anden side.

Da nettilslutninger i TSO-nettet er relativt sjældent forekommende, forventes det, at det mest normale vil være, at der *ikke* er andre verserende sager i et område.

Såfremt der er flere samtidige forespørgsler om fuld netadgang/"Midlertidigt begrænset netadgang" i samme område, vil Energinet i et vist omfang ekspedere sagerne i den rækkefølge, som de er blevet igangsat. Kunden, som først har henvendt sig, må dog ikke bruge dette til at trække tiden ud i urimeligt omfang ift. kunder der her henvendt sig efterfølgende. Såfremt der er flere samtidige forespørgsler, kan Energinet derfor sætte en rimelig frist for hvornår kunden senest skal indgå en forpligtigende aftale (inkl. evt. bankgaranti) med Energinet, inden en anden kunde får lov til at få højere prioritet. Det forventes, at denne situation vil optræde meget sjældent og måske aldrig.

Hvis kunden ønsker det, kan det indgå i nettilslutningsaftalen, hvordan og hvor ofte kunden skal informeres om Energinets status og tidsplan for at få lavet de nødvendige netudbygninger til at sikre fuld netadgang.

8.7 Skift mellem netprodukter og karensperioder

En kunde med "Midlertidigt begrænset netadgang" kan ikke frit reducere sin netadgang til "Begrænset netadgang".

Der fastsættes en karensperiode, som begrænser mulighederne for at reducere sit leveringsomfang eller skifte fra enten fuld netadgang eller "Midlertidigt begrænset netadgang" til "Begrænset netadgang". Karensperioden vil gælde for kunder,

- som har valgt nettilslutning med fuld netadgang et sted i nettet, hvor der ikke var tilstrækkelig kapacitet, så kunden i første omgang fik "Midlertidigt begrænset netadgang",
- og hvor Energinet derefter – på samtlige elforbrugeres vegne – har igangsat anlægsaktiviteter eller har afholdt omkostninger til netudbygninger som følge af denne nettilslutning.

Karensperioden skal sikre, at en kunde ikke kan bede om fuld netadgang et sted uden tilstrækkelig kapacitet og derfor blive tilsluttet sig med "Midlertidigt begrænset netadgang", hvorefter kunden så reducerer sit leveringsomfang eller skifter til begrænset netadgang, inden eller kort tid efter at nettet er udbygget. Dette vil lede til en situation, hvor de øvrige elkunder ville sidde tilbage med regningen for anlæggene, samtidig med at nettet er blevet udbygget, så kundens risiko for afbrud som følge af begrænset netadgang ville være blevet kraftigt reduceret.

Karensperioden starter, når kunden tilmelder sig ”Midlertidigt begrænset netadgang”, og slutter 5 år efter, at kunden overgår fra ”Midlertidigt begrænset netadgang” til fuld netadgang; dette sker, når forstærkninger som følge af nettilslutningen af kunden er etableret og sat i drift.

Karensperioden er sat til 5 år, idet det vurderes at være en rimelig balance imellem:

- at en kunde på den ene side ikke skal være låst til en fuld netadgang i urimeligt lang tid,
- samtidig med at det så vidt muligt skal sikres, at kunden via sin tariffbetaling når at give et væsentligt bidrag i et rimeligt antal år til forrentning og afdrag af transmissionsnettet, hvor afskrivningstiden er på 40 år.

9. Kompatibilitet med kommende ny tarifmodel

Den foreslåede tarifiering af forbrug med midlertidigt begrænset netadgang skal ses både i forhold til den nuværende volumentarif og – af hensyn til fremtidssikring – også i forhold til en eventuel ny tarifmodel med et kapacitetselement³.

Det vurderes, at en volumenbaseret tarif med lavere marginalomkostning for afbrydeligt forbrug ikke vil komme i konflikt med en mulig, fremtidig todelte TSO-tarif, hvor der både er et volumenelement og et kapacitetselement. Det vurderes derfor ikke at give anledning til udfordringer at indføre netproduktet nu.

I forbindelse med fastsættelsen af en fremtidig tarifmodel skal det inddrages i overvejelserne, hvilke tarifmæssige ændringer det vil give for kunder, der har valgt netproduktet ”Midlertidigt begrænset netadgang”. Det mest nærliggende er, at rabatten på nettariffen vil blive videreført som en rabat på kapacitetselementet.

³ Dette er beskrevet mere uddybende i metodebeskrivelsen for ”Begrænset netadgang”.

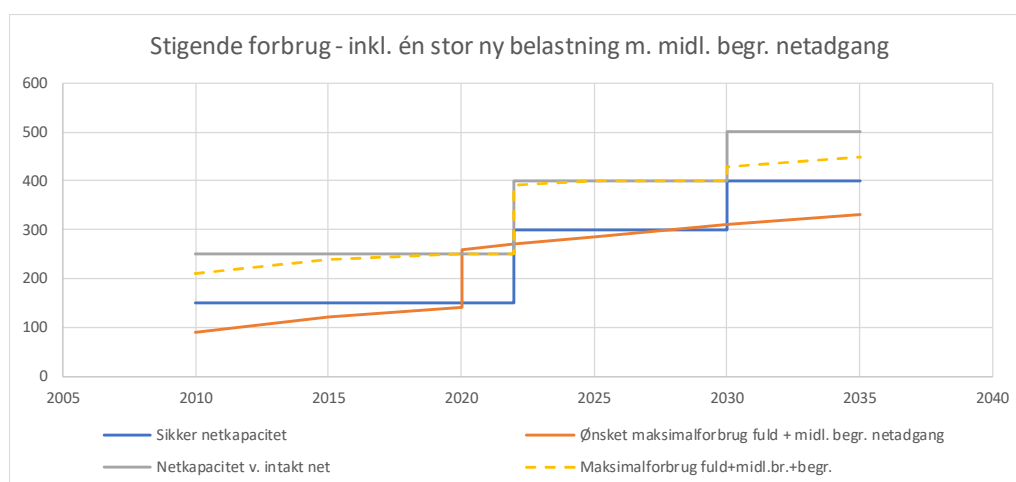
10. Bilag 1 – Beskrivelse af værdien af netproduktet ”Midlertidigt begrænset netadgang” i forhold til netudbygning

Behov for net og netudbygning ift. forbrug med ”Midlertidigt begrænset netadgang”

Hvis der kommer en ny stor kunde, som ønsker fuld netadgang, vil der komme et spring i kapacitetskravet for fuld effekt. Dette er illustreret i Figur 3. Her er antaget en ny kunde med ønske om op til 120 MW ekstra forbrug. (Der er i figuren også illustreret en afbrydelig kunde med op til 120 MW forbrug.) En sådan ny kunde vil blive tilbudt midlertidigt begrænset netadgang for den del af forbruget, der overstiger, hvad der er af sikker netkapacitet.

I det tilfælde vil den nye kunde med midlertidigt begrænset netadgang have højere prioritet (2. prioritet) end kunden med begrænset netadgang i samme område (3. prioritet) og vil derfor først risikere at blive udsat for begrænsninger efter at den afbrydelige kunde er blevet 100 % begrænset).

Værdiskabelsen af midlertidigt begrænset netadgang er for Energinet relateret til, at der kan indgås aftaler om, hvad der skal sikres kapacitet til, og at kunden kan gives mulighed for hurtigt at få sit anlæg i drift, så anlæggets forbrug kan indgå i planlægningsgrundlaget som besluttede og eksisterende anlæg, der har krav på høj forsyningssikkerhed.

Figur 3 Kapacitetsforhold – ved ny stor belastning.

Som beskrevet i afsnit 4.3 er rabatten for ”Midlertidigt begrænset netadgang” knyttet til omkostningselementerne for ’forrentning og afskrivning’.

Når nettet er udbygget også til den nye midlertidigt afbrydelige kunde, vil det give anledninger til ekstra omkostninger, som alle kunder skal være med til at betale for – både ’forrentning og afskrivning’ og ’drift og vedligehold’ samt nettab.

Man kan derfor begrunde at give en kunde med ”Midlertidigt begrænset netadgang” rabat for forrentning og afskrivning, ud fra at de eksisterende kunder med fuld netadgang fortsat betaler ’forrentning og afskrivning’ for de anlæg, som allerede er der af hensyn til deres leveringssikkerhed, mens den midlertidigt afbrydelige kunde først skal begynde at bidrage til ’forrentning og afskrivning’ af både det eksisterende net og af de *ekstra* anlæg, som etableres af hensyn til den nye kundes leveringssikkerhed, når de nye anlæg er etableret.